

Worksheet Ġ6.1.5

Nifhmu għalfejn għandna nieħdu miżuri favur il-konservazzjoni u l-protezzjoni tal-Baħar Mediterranean.

A: Għall-interess tagħna:

1. Fekruna tal-baħar ma tagħml ix-xidha minn-nadur u kieni minn-nadur. Naraw il-video:
<http://youtu.be/ieMXDlMP0b8>
2. Jekk naraw mappa tal-Mediterran malajr nindunaw kemm hu baħar magħluq. Fit li xejn jidħlu kurrenti mill-ocean Atlantiku u għalhekk il-kurrenti fil-Baħar Mediterranean jiċċirkolaw (idawru) kważi dejjem l-istess ilma max-xtut tal-istess pajjiżi. Naraw il-video:
<http://youtu.be/-hJmjoowwGU?list=PLMsWQvNRAY01CjPjClV9OHhnifFPtOPsM>
3. Ilkoll nixtiequ li 1-Baħar Mediterranean ikun nadif, rilassanti u jgħiblha żiffa friska. Naraw il-video:
<http://youtu.be/KRr1KrNf8XI?list=PLMsWQvNRAY01CjPjClV9OHhnifFPtOPsM>
(2 minuti biżżejjed; il-video kollu fih 14-il minuta)
4. Il-problemi prinċipali marbuta mat-tniġgis fil-Mediterran huma:
 - (a) is-sajd bla rażan
 - (b) vapuri li jgorru kwantitajiet kbar ta' žejt

- (c) id-drenaġġ li jintrema fil-baħar
- (d) skart tossiku li jagħmel hsara kbira lill-ħlejjaq tal-baħar
- (e) skart industrijal li jintrema fix-xmajjar u jiispicċa f' l-baħar
- (f) it-turiżmu, li fi kwantitajiet kbar, jagħmilha diffiċli biex il-pajjiżi jżommu x-xtut tagħhom indaf.

Naraw il-video: <http://youtu.be/upkXxkOoWLo>

5. Ir-ritratt t'hawn fuq juri IMPJANT GHAT-TRATTAMENT TAD-DRENAĠġ. Id-drenaġġ jasal f'dan l-impjant qabel jintefha l-baħar. Hawnhekk id-drenaġġ jissaffa billi jitneħħha l-iskart tossiku kollu filwaqt li jitneħħha wkoll dak il-materjal li jista' jintuża bħala fertilizzant għall-ghelieqi tagħna. Però mhux il-pajjiżi kollha jittrattaw id-drenaġġ. Ngħidu aħna f'Gaza, art tal-Palestinjani okkupata minn Iżrael, id-drenaġġ għadu jiispicċa kollu l-baħar. Naraw il-video:

<http://youtu.be/EsDU2CmFBmI>

B: Wiegeb billi tagħmel sinjal taħt it-tajba jew timla l-vojt.

1. Il-fkieren (żdiedu, naqsu) hafna mill-Baħar Mediterranean.
2. Il-bram (żdied, naqas) hafna fil-Baħar Mediterranean.
3. Ikteb żewġ ħsibijiet li għaddew minn mohħok waqt li qed tara l-videos:

(a) _____

(b) _____

4. Ir-ritratt tal-lemin jixxukkjana. Juri pajp jitfa' d-drenaġġ u skart industrijali iehor fil-Baħar Mediterranean. Ara xi problema qed tinħoloq ġħall-pajjiżi kollha tal-Mediterran. Ghaliex min qiegħed jagħmel dan l-att vandalu, qiegħed jagħmel il-ħsara lill-pajjiżi kollha tal-Mediterran u mhux lil pajjiżu biss?

